

Sygn. akt III AUa 22/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Rzeźniowiecka

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska (spr.)

del. SSO Anna Rodak

Protokolant: stażysta Weronika Skalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 września 2015 r. w Ł.

sprawy **J. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji J. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 13 listopada 2014 r. sygn. akt VIII U 2663/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje J. Z. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 3 czerwca 2014 roku;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na rzecz J. Z. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Sygn. akt III AUa 22/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 czerwca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił J. Z. prawa do świadczenia przedemerytalnego, wskazując, że ubezpieczony wykazał 39 lat 11 miesięcy i 1 dzień okresu ubezpieczenia oraz nie udowodnił 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W odwołaniu od tej decyzji J. Z. wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia, podnosząc, że organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy od 1.04. do 20.08.1996r. oraz okresu zwolnienia lekarskiego od 14.06. do 6.08.1991r. a nadto, iż w okresie od 10 maja 2012r. do 9 maja 2013r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Na rozprawie w dniu 6 listopada 2014r. organ rentowy, wnosząc o oddalenie odwołania, wskazał, że wskutek czynności wyjaśniających ustalono, że wnioskodawca legitymuje się 40-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, gdyż w okresie od 19 czerwca do 6 sierpnia 1991r. pobierał zasiłek chorobowy a ponadto wliczono mu do stażu okres 7-miesięcznego ostatniego zatrudnienia.

Zaskarżonym wyrokiem z 13 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

J. Z., urodzony (...), w dniu 31 stycznia 2013 r. złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego. Wskazał, iż ostatni stosunek pracy w firmie (...) B. P. uległ rozwiązaniu 30.04.2012 r. na skutek wypowiedzenia umowy przez pracodawcę z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie pracodawcy - likwidacji stanowiska pracy. Wnioskodawca przedstawił zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy, że był zarejestrowany jako bezrobotny od 2 maja 2012 r. Prawomocną decyzją z 27 lutego 2013 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia przedemerytalnego z uwagi na brak wymaganego stażu ubezpieczeniowego wskazując, że wnioskodawca wykazał 38 lat 4 miesiące i 9 dni okresów ubezpieczenia, w tym 38 lat 2 miesiące i 24 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 15 dni okresów nieskładkowych.

W trakcie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, w dniu 1 maja 2013 r. wnioskodawca ponownie podjął zatrudnienie w firmie (...) B. P., gdzie pracował do 30 listopada 2013 r. Umowa o pracę została rozwiązana z przyczyn ekonomicznych – likwidacji stanowiska pracy, na skutek wypowiedzenia pracodawcy.

Na dzień rozwiązania ostatniego stosunku pracy, tj. 30 listopada 2013 r. wnioskodawca posiadał sumaryczny staż okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze ponad 40 lat. Od 2 grudnia 2013 r. wnioskodawca został ponownie zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł.. Do dnia 2 czerwca 2014 r. wnioskodawca nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych w rozumieniu ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Decyzją Prezydenta Miasta Ł. z 18 grudnia 2013 r. J. Z. od dnia 11 grudnia 2013 r. utracił prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Wnioskodawca pobierał zasiłek dla bezrobotnych w okresach od 10 maja 2012 r. do 30 kwietnia 2013 r. a następnie od 2 do 10 grudnia 2013 r.

W dniu 2 czerwca 2014 r. J. Z. złożył po raz drugi wniosek o przyznanie mu świadczenia przedemerytalnego.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy, wskazując na treść art. 2 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, uznał odwołanie za nieuzasadnione. Sąd podniósł, że wnioskodawca po rozwiązaniu ostatniej umowy o pracę z przyczyn ekonomicznych nie przedstawił dokumentu potwierdzającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a zasiłek taki pobierał tylko od 2 do 10 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy podkreślił, że pierwszy wniosek ubezpieczonego o świadczenie przedemerytalne prawomocną decyzją nie został uwzględniony przez organ rentowy, ponieważ wnioskodawca nie posiadał wymaganego 40-letniego stażu ubezpieczeniowego. Dopiero ponowne zatrudnienie i przepracowanie kolejnych 7 miesięcy spowodowało, iż na dzień rozwiązania stosunku pracy wnioskodawca spełnił przesłankę 40-letniego stażu ubezpieczeniowego. Dlatego, w ocenie tego Sądu, uprawnienia wnioskodawcy do świadczenia przedemerytalnego należy badać w kontekście ostatniego zatrudnienia, w którym stosunek pracy został rozwiązany z dniem 30.11.2013 r. Sąd stwierdził, że uprawnienie do świadczenia przedemerytalnego uwarunkowane jest zachowaniem sekwencji czasowej, tj. ubezpieczony posiadający wymagany okres składkowy i nieskładkowy, który z przyczyn od siebie niezależnych utracił źródło dochodu, po wskazanym okresie wyczekiwania powinien nadal być zarejestrowany jako bezrobotny i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (art. 2 ust. 3 ustawy).

Zdaniem Sądu Okręgowego, sytuację wnioskodawcy należy rozpatrywać w odniesieniu do art. 73 ust. 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wnioskodawca z powodu podjęcia pracy w czasie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, utracił bowiem status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, a zatem zachował prawo do zasiłku na

czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego. Po ponownym zarejestrowaniu się jako bezrobotny, zasiłek został mu przyznany z dniem przyznania tego statusu, bez zachowania 7 dniowego okresu od dnia zarejestrowania, co statuuje art. 71 ust 1 w/w ustawy.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477.14 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył apelacją J. Z., zarzucając:

1/ naruszenie art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że okres 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych musi być okresem ciągłym i nie może być przerwany okresem zatrudnienia,

2/ naruszenie art. 73 ust. 5 ustawy o promocji zatrudnienia poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że okres zatrudnienia, który skutkował utratą statusu bezrobotnego, powoduje niemożność uznania, że wnioskodawca spełnił warunek pobierania zasiłku przez co najmniej przez 180 dni,

3/ błąd w ustaleniach faktycznych poprzez niezgodne ze stanem faktycznym uznanie, że wnioskodawca został ponownie zatrudniony u tego samego pracodawcy.

Wskazując na powyższe zarzuty ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie mu świadczenia przedemerytalnego.

W uzasadnieniu apelacji skarżący zakwestionował stanowisko Sądu I instancji, iż nie spełnił warunku pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez 6 miesięcy, podnosząc, iż żaden przepis prawa nie wymaga ciągłości pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego jest uzasadniona.

W niniejszej sprawie poza sporem jest, że J. Z. spełnia przesłanki określone w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 170), gdyż do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia (czyli do 30 listopada 2013r.), w którym był zatrudniony przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy (od 1 maja do 30 listopada 2013r.), posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzn. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika nadto, że skarżący w okresach od 10 maja 2012r. do 30 kwietnia 2013r. oraz od 2 do 10 grudnia 2013r., tj. przez ponad 180 dni, pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska Sądu I instancji, iż dla uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego ubezpieczony musi legitymować się okresem nieprzerwanego 180- dniowego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, przypadającego po ustaniu ostatniego zatrudnienia. Zgodnie z treścią art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych świadczenie to przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki: 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna; 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych; 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Do okresu 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 3, wlicza się: 1/ okresy, za które, zgodnie z art. 75 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia, prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie przysługiwało; 2/ okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia

w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 6-miesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w terminie nie przekraczającym 14 dni od ustania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do terminu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie musi trwać nieprzerwanie, gdyż tego nie warunkuje przepis art. 2 ust. 3 omawianej ustawy. Z literalnej treści tego przepisu wynika, iż warunkiem uprawniającym do uzyskania świadczenia przedemerytalnego jest pobieranie zasiłku dla bezrobotnych przez okres co najmniej 180 dni, a ustawodawca nie sprecyzował kolejnego wymagania, że okres ten ma trwać nieprzerwanie i powinien przypadać po rozwiązaniu ostatniego stosunku pracy.

Wykładnia powyższych przepisów omawianej ustawy wskazuje, że nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego nie zostało uzależnione od zarejestrowania się w urzędzie pracy w charakterze bezrobotnego bezpośrednio po utracie źródła utrzymania z przyczyn niezależnych od pracownika, przedsiębiorcy lub rencisty. Ustawa ta nie zawiera także przepisu, który pozbawiałby takie osoby prawa do świadczenia przedemerytalnego w przypadku poszukiwania nowego zatrudnienia lub jego podjęcia w okresie przed otrzymywaniem zasiłku dla bezrobotnych. Ponadto z art. 2 ust. 3 ppkt 2 ustawy wynika, że do okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych wlicza się okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w okresie otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych, w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 180 dni pobierania zasiłku. W takim przypadku prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli wniosek o jego przyznanie zostanie złożony w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia ustania tego zatrudnienia. Konstatacja ta znajduje także potwierdzenie w uzasadnieniu projektu ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, który w pkt III stwierdza, że osobom, które utraciły pracę nie ze swej winy, proponuje się w pierwszym okresie po utracie pracy cykl działań aktywizacyjnych w celu pozyskania dla tych osób zatrudnienia. Po upływie 6-miesięcznego okresu pobierania zasiłku, o ile nie uda się przez ten okres uzyskać zatrudnienia, osoby te mogą złożyć wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Celem tej ustawy jest więc wspieranie aktywności takich osób, a nie propagowanie biernej postawy. Wykładnię taką potwierdza także art. 73 ust. 5 ustawy o promocji zatrudnienia, w myśl którego bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, zachowuje prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego. Z powyższego przepisu wynika zatem, że podjęcie działalności zarobkowej nawet przez okres do jednego roku nie pozbawia prawa do pozostałej części zasiłku dla bezrobotnych.

Również Sąd Najwyższy w wyroku z 2 lipca 2013 r. (III UZP 2/13, LEX nr 1353383) stwierdził, że okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonego w art. 2 ust. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, nie musi przypadać bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn wymienionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy. Dokonując analizy przepisów powyższej ustawy, w tym w szczególności art. 2, Sąd Najwyższy wskazał, że wykładnia semantyczna, systemowa, teleologiczna i funkcjonalna prowadzą do konkluzji, że nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego nie jest uzależnione od pobierania zasiłku dla bezrobotnych, określonego w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, bezpośrednio po zakończeniu okresów wymienionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy.

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy zauważyć, że J. Z. w okresie pobierania od 10 maja 2012 r. zasiłku dla bezrobotnych podjął zatrudnienie od 1 maja 2013 r., a po jego ustaniu z dniem 30 listopada 2013 r. z

przyczyn dotyczących pracodawcy został ponownie zarejestrowany jako bezrobotny od 2 grudnia 2013r. i pobierał zasiłek dla bezrobotnych od 2 do 10 grudnia 2013r. Decyzją Prezydenta Miasta Ł. z 18 grudnia 2013r. prawo do zasiłku utracił z powodu upływu okresu pobierania zasiłku. Od 11 grudnia 2013r. ubezpieczony nadal legitymował się statusem bezrobotnego ale bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, bo do 10 grudnia 2013r. okres zasiłku wykorzystał w maksymalnej wysokości ustawowej (365 dni). Jak wynika przy tym zarówno z zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w Ł. z dnia 29.01.2013r. (k. 5 akt ZUS), jak i z dnia 2.06.2014r. (k.6 akt ZUS) wnioskodawca w okresie zarejestrowania jako bezrobotny od 2 maja 2012r. oraz od 2 grudnia 2013r. nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych w rozumieniu ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Wniosek o świadczenie przedemerytalne został złożony przez skarżącego w dniu 2 czerwca 2014r., tj. w dniu wydania mu przez Powiatowy Urząd Pracy w Ł. zaświadczenia z 2.06.2014r. stwierdzającego, że od 2 grudnia 2013r. nadal zarejestrowany jest jako bezrobotny i nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych w rozumieniu ustawy z 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych. Do wniosku skarżący załączył indywidualną kartę wypłaty zasiłków wystawioną przez Powiatowy Urząd Pracy w Ł., z której wynika, że pobierał zasiłek dla bezrobotnych w okresach od 10 maja 2012r. do 30 kwietnia 2013r. oraz od 2 do 10 grudnia 2013r., czyli przez okres co najmniej 180 dni.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznał, że J. Z. spełnił wszystkie przesłanki określone w art. 2 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych do nabycia prawa do tego świadczenia i dlatego, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku, przyznając prawo do wnioskowanego świadczenia od dnia 3 czerwca 2014r., tj. od następnego dnia pod dniu złożenia wniosku (art. 7 ust. 1 w/w ustawy).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 oraz art. 109 § 2 k.p.c.

Przewodniczący: Sędziowie: